

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 10:23
Dariernr: 10/1922
Handläggare: Signild Östgren m.fl.
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Datum: 2010-04-16
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Handikappomsorg
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg
Grundskola
Gymnasieskola
Vuxenutbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd
Näringsliv
Rubrik: Vårpropositionen för år 2010

CIRKULÄR 10:23

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Signild Östgren m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Handikappomsorg
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg
Grundskola
Gymnasieskola
Vuxenutbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Vårpropositionen för år 2010

Den 15 april presenterade regeringen 2010 års Vårproposition (2009/10:100). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2010–2013. Sveriges Kommuner och Landstings egna kommentarer skrivs i *kursiv* stil.

Kort sammanfattning av de viktigaste förslagen:

- Det tillfälliga konjunkturstödet på 9,1 miljarder upphör efter år 2010
- Tillfällig sommarsatsning för skolungdomar, sommarjobb och sommarskolor.
- Införandet av yrkeslegitimation för lärare och förskollärare, mentorer samt lektorer införs.
- Tillfälligt förkortad kvalificeringstid för nystartsjobb för äldre
- Sänkt skatt för pensionärer
- Höjt flerbarnstillägg
- 2010–2011 riktas mot Västra Götalandsregionen 48,5 miljoner för 500 utbildningsplatser inom yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning. Vidare tillförs riktade medel för ytterligare 500 platser på ettåriga utbildningar inom yrkeshögskolan och 500 högskoleplatser.

Ekonomi

Regeringen ser ljusst på framtiden. Trots en fortsatt svag utveckling i stora delar av omvärlden (och inte minst då i Europa) räknar regeringen med att svensk BNP ökar med 2,2 procent i år och hela 4 procent nästa år. Den gynnsamma utvecklingen av produktion och efterfrågan gör att också läget på arbetsmarknaden gradvis kommer att förbättras. Nästa år stiger sysselsättningen med 1,3 procent samtidigt som arbetslösheten reduceras något. Jämfört med budgetpropositionen för 2010 bedöms den ekonomiska utvecklingen bli mer positiv med högre tillväxt och lägre arbetslöshet.

Vägen tillbaka till en ekonomi i balans är dock lång. Arbetslösheten uppgår fortfarande 2011 till nästan 9 procent vilket kan jämföras med 6,1 procent 2008. Samtidigt ligger industriproduktionen 10 procent under 2007 års nivå. Även med hög tillväxt nästa år kommer således svensk ekonomi att ha en bra bit kvar innan lågkonjunkturen kan sägas vara över. Det krävs fortsatt höga tillväxttal för att obalanserna helt ska jämnas ut.

Regeringen räknar också med fortsatt hög tillväxt. Under åren 2012–2014 växer BNP med 3–4 procent. Sysselsättningen stiger samtidigt med uppemot 1,5 procent per år. Mot den bakgrunden kan arbetslösheten gradvis nedbringas. År 2014 uppgår arbetslösheten till 6,7 procent. Läget på arbetsmarknaden väntas, enligt regeringens bedömning, ha normaliserats först 2016.

Tabell 1. Försörjningsbalans, åren 2010–2014
Procentuell volymförändring

	2010	2011	2012	2013	2014
Hushållens konsumtion	2,1	3,8	3,5	2,8	2,5
Offentlig konsumtion	1,5	0,5	0,3	0,3	0,5
Staten	2,6	-0,1	-0,8	-1,0	-0,5
Kommunsektorn	1,0	0,7	0,6	0,8	0,8
Fasta bruttoinvesteringar	1,4	7,7	7,1	6,9	6,0
Lagerinvesteringar*	1,4	0,2	0,0	0,0	0,0
Export	5,0	7,3	6,8	6,8	6,3
Import	7,1	7,3	6,9	6,6	6,3
BNP (kalenderkorrigerat)	2,2	4,0	3,9	3,2	3,0

*Bidrag till BNP-tillväxt.

Den offentliga konsumtionen bidrar mycket lite till den återhämtning som regeringen räknar med (se tabell 1). Den kommunala konsumtionen ökar i genomsnitt med 0,8 procent per år mellan 2009 och 2014. Den statliga konsumtionen är samtidigt oförändrad mellan dessa båda år. Det är en väsentligt svagare utveckling än den historiska och kan jämföras med att den privata konsumtionen samtidigt växer med i genomsnitt 3 procent per år. En så stor skillnad i tillväxt mellan privat och offentlig konsumtion under en femårsperiod är mycket sällsynt och har i stort sett bara inträffat en gång, nämligen under 1990-talets andra hälft i samband med sänkningen av de offentliga finanserna efter 90-talskrisen.

Nuvarande konjunkturedgång har inte skapat samma hål i statens finanser som 90-talskrisen ledde till. Regeringen utgår från att underskottet i de offentliga finanserna kommer att motsvara 2,1 procent av BNP i år (vilket är ett relativt litet

underskott mot bakgrund av den nedgång i ekonomin som skett). Återhämtningen medför att underskotten med tiden vänds i överskott och 2014 beräknas överskottet i de offentliga finanserna uppgå till 84 miljarder kronor eller 2,2 procent av BNP. Det kan jämföras med regeringens mål om ett sparande på 1 procent över konjunkturcykeln och att resursutnyttjandet i ekonomin vid denna tidpunkt då ännu inte nått balans. De offentliga finanserna måste därför beskrivas som i relativt gott skick och utgångsläget är med andra ord ett helt annat än efter 90-talskrisen. Men liksom då förutsätts trots det en rejält återhållsam utveckling av offentlig konsumtion.

Tabell 2. Nyckeltal
Procentuell förändring om ej annat anges

	2010	2011	2012	2013	2014
Arbetade timmar (kalenderkorrigerat)	-0,1	1,3	1,5	1,4	1,3
Sysselsatta	-0,5	0,7	1,3	1,2	1,0
Arbetskraft	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3
Arbetslöshet (% av arbetskraften)	9,2	8,9	8,0	7,3	6,7
Timlön	2,3	2,5	2,9	3,3	3,4
KPI	1,3	1,6	2,2	2,7	2,7
KPIX	2,0	0,7	1,1	1,6	2,0
Offentligt finansiellt sparande (% av BNP)	-2,1	-1,0	0,4	1,3	2,2

Det låga resursutnyttjandet i ekonomin medför låga löneökningar. Timlöneökningarna bedöms stanna på lite drygt 2 procent såväl i år som 2011. Efterhand som läget på arbetsmarknaden förbättras tilltar löneökningstakten. Inflationen beräknas efter 2011 komma att överstiga 2 procent, men det är i huvudsak ett resultat av stigande räntor. Den underliggande inflationen (KPIX) bedöms under större delen av beräkningsperioden understiga 2 procent.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Per-Lennart Börjesson, tfn 08-452 77 55, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Efter en mycket svag utveckling av skatteunderlaget år 2009 tilltar ökningstakten, enligt regeringens prognos, successivt under hela perioden till och med år 2013, se tabell 3. Huvudförklaringen är att det dramatiska sysselsättningsfallet år 2009 väntas upphöra i år och vändas i en relativt kraftig ökning av antalet arbetade timmar redan nästa år. En sysselsättningsuppgång som ju enligt regeringen kommer att fortsätta i snabb takt under de följande årens konjunkturrella återhämtning.

Sysselsättningens positiva effekt på skatteunderlagstillväxten motverkas dock till viss del av ett antal faktorer, bland annat av att regeringen förutser en nedgång i löneökningstakten i år och nästa år till följd av den svaga arbetsmarknadssituationen. Från och med nästa år räknar regeringen dock med att utbetalningarna av arbetsmarknadsunderstöd minskar. Den så kallade balanseringen av det allmänna pensionssystemet verkar dämpande på pensionsinkomsterna åren 2010 och 2011 men har motsatt effekt åren därefter.

I vårpropositionen aviserar regeringen att man kommer att föreslå en höjning av grundavdragen för pensionärerna 2011. Eftersom förslaget inte är lämnat till riksdagen än så är förslaget inte beaktat i regeringens prognos.

Tabell 3. Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2009	2010	2011	2012	2013	2009–2013
VP, apr 2010	1,0	1,9	3,3	4,1	4,4	15,5
ESV, mars 2010	2,0	1,7	2,9	3,2	4,1	14,7
SKL, feb 2010	1,4	1,7	1,9	3,8	4,6	14,1

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting.

Regeringens prognos visar på en starkare skatteunderlagstillväxt än den prognos som förbundet publicerade den 15 februari (se cirkulär 10:12). Det är framför allt beträffande utvecklingen år 2011 som bedömningarna skiljer sig åt. Regeringen förutser större ökning av såväl timlöner som arbetade timmar än förbundet. Dessutom räknar regeringen med större ökning av pensionsinkomsterna. Även Ekonomistyrningsverkets prognos visar betydligt kraftigare ökning av skatteunderlaget år 2011 än förbundets februariprognos till följd av större löneökningar och snabbare sysselsättningstillväxt. Det kan noteras att skillnaden mellan bedömningarna av skatteunderlagstillväxten föregående år är anmärkningsvärt stor. Det inkomstslag som det förefaller råda störst osäkerhet om är pensioner.

Frågor om Skatteunderlaget kan ställas till Bo Legerius, tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Nivån på det generella statsbidraget till kommuner och landsting ligger fast i enlighet med 2009 års budgetproposition. Som tidigare aviserats tillförs anslaget för kommunalekonomisk utjämning från 2011 fem miljarder varav 3,5 miljarder avser kommunerna. Regeringen utlovar även att kommuner och landsting kommer att kompenseras i budgetpropositionen för 2011 motsvarande de minskade skatteintäkter som aviseringen om sänkt skatt för personer som är 65 år eller äldre medför. Detta kommer att göras som en reglering av anslaget 1:1 kommunalekonomisk utjämning. Detta innebär i praktiken att förslaget om sänkt skatt för personer 65 år och äldre medför en sänkning av skatteintäkterna för kommuner och landsting och en motsvarande höjning av det generella statsbidraget.

Stabil kommunal verksamhet över konjunkturcykeln

Regeringen anser att det är ett stabiliseringspolitiskt problem att balanskravet medför en risk att kommuner och landsting kan bidra till att förstärka konjunktursvängningarna. Mot bakgrund av detta har regeringen beslutat om direktiv (dir. 2010:29) till en utredning. Utredningen ska analysera de kommunala finansernas konjunktürkänslighet och föreslå möjliga förändringar i nuvarande regelverk för den ekonomiska förvaltningen i kommuner och landsting, t.ex. avseende det kommunala balanskravet. Vidare ska utredningen lämna förslag till ett system för stabilisering av kommunsektorns intäkter över en konjunkturcykel.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Derk de Beer, tfn 08-452 77 42, frågor om stabiliseringsfonder till Stefan Ackerby, tfn 08-452 77 28, avdelningen för ekonomi och styrning.

Barn och utbildning

Tillfällig satsning på sommarjobb

Satsningen på sommarjobben avser sommarjobb i kommuner, landsting och ideella föreningar. Det syftar till en kommunal hel- eller deltidsanställning som pågår i 2–8 veckor under juni–augusti. Kostnaden uppgår till 100 miljoner kronor och beräknas skapa ca 15 000 heltidsjobb (se även under avsnitt Arbetsmarknadspolitik).

Mer pengar till sommarskolor

Anslaget för sommarskolor utökas med 20 miljoner kronor under år 2010. Sommarskolor är en frivillig undervisning som främst söks av elever i årskurs 9 som inte nått behörighet till gymnasiet. Bidraget per elev är högst 5 000 kronor. Alla grundskolor och gymnasieskolor som har elever mellan 14 och 18 år kan söka bidrag till sommarskola. Skolverket beslutar om medlen. Med den nya satsningen utökas målgruppen till att även kunna omfatta 19-åringar. Därmed kommer elever som ännu inte har avslutat gymnasieskolan (saknar slutbetyg) och som har, eller riskerar, att få IG i någon eller några kurser att kunna läsa upp dessa under sommaren.

Utökat anslag till entreprenörskap

I linje med regeringens strategi för entreprenörskap inom utbildningsområdet ska Statens skolverk stödja och stimulera entreprenörskap i skolan. Anslaget tillförs därför ytterligare 3,5 miljoner kronor.

Yrkeslegitimation införs

Regeringen föreslår att en yrkeslegitimation för lärare och förskollärare införs. Tanken är att systemet med lärarlegitimation ska fungera enligt följande riktlinjer:

- Endast den som har yrkeslegitimation får ges fast anställning som lärare eller förskollärare.
- Legitimation för förskollärare eller legitimation för lärare meddelas av Skolverket.
- Huvudingången till lärar- eller förskolläraryrkeslegitimation är att personen har en examen från någon lärar- eller förskolläraryrkesutbildning.
- En ytterligare ingång till legitimationen ska kunna vara annan akademisk ämnesutbildning än en lärarutbildning, till exempel civilingenjörer eller statsvetare som läst sina ämnen på universitet. Dessa personer ska i framtiden behöva läsa ett års kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) och därutöver genomföra eller få sig tillgodoräknad praktiktjänstgöring som uppgår till ett halvt år. Endast legitimerade lärare ska få sätta betyg. I den nya skollagen undantas yrkeslärare och modersmåls lärare från kravet på examen för att få fast anställning. Skä-

let till detta är att dessa lärargrupper ofta har en annan bakgrund och rekryteras på ett annat sätt än vad som gäller för övriga lärare. Regeringen menar att det är logiskt att samma undantag görs för dessa kategorier vad gäller betygssättning.

En lärarlegitimation ska kunna dras in. Sådana beslut fattas av ett nytt organ, Lärarnas ansvarsnämnd.

Mentorer och lektorer

- En introduktionsperiod på ett år med mentor införs för lärare.
- Lektorer återinförs. Kraven är att vederbörande är legitimerad lärare eller förskollärare, har avlagt doktors- eller licentiatexamen samt visat minst fyra års yrkesskicklighet. Inom ramen för legitimationssystemet utnämns lektorer av Skolverket.
- Systemet införs den 1 juli 2012. Lärare och förskollärare som är behöriga enligt dagens bestämmelser kommer att tilldelas lärarlegitimation efter en enkel ansökan. Från och med halvårsskiftet 2012 krävs godkänt introduktionsår för att tilldelas legitimationen.

För att finansiera systemet med lärarlegitimation satsar regeringen ungefär en kvarts miljard kronor om året kommande år. Satsningen inkluderar då bland annat ersättning till skolhuvudmännen för mentorer under introduktionsåret. För 2011 avsätts 60 miljoner kronor, för 2012 160 miljoner kronor och därefter 260 miljoner kronor per år.

Inga besked om gymnasiereformen

I vårproposition trycker regeringen på att politiken bör inriktas på att fortsatt stärka lärarnas kompetens och ställning, stimulera uppföljning och utvärdering och förbättra genomströmningen i utbildningssystemet. Ingenting sägs om gymnasiereformens finansiering.

Någon förhandling mellan regeringen och förbundet om gymnasieskolans finansiering till följd av gymnasiereformen 2011 har ännu inte ägt rum. Det finns därför inte fog för några kommande statliga neddragningar till följd av reformen. Förbundet avser att återkomma med närmare information så snart sådana förhandlingar genomförts.

Tillfälligt stöd till Västra Götalandsregionen

Regeringen genomför tillfälliga insatser till stöd för jobb, tillväxt och omställning riktade mot Västra Götalandsregionen, till följd av de utmaningar som regionen kan komma att stå inför. Denna satsning innebär en tillfällig ökning under perioden 2010–2011 med 500 utbildningsplatser inom yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning. Vidare tillförs från hösten 2010 ytterligare 500 platser på ettåriga utbildningar inom yrkeshögskolan och 500 högskoleplatser.

Frågor om Barn och utbildning kan ställas till Mats Söderberg, tfn 08-452 79 42, Malin Annergård Pierrou, tfn 08-452 79 38, avdelningen för lärande och arbetsmarknad samt Ulla Gummeson, tfn 08-452 75 09, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Äldreomsorg

Sänkt skatt för pensionärer, tredje steget

Skatten för pensionärer har sänkts i två steg, 2008 och 2009, med sammanlagt 5,3 miljarder kronor. I denna proposition aviseras, i ett tredje steg, ytterligare sänkt skatt för pensionärer fr.o.m. 2011 med 5 miljarder kronor. Skattesänkningen kommer att fungera med ett förhöjt grundavdrag, vilket kommunerna kommer att kompenseras för i höstens budgetproposition.

Förslaget innebär bland annat att:

- En ensamstående pensionär med full garantipension, född 1937 eller tidigare, får en skattesänkning på 1 200–1 400 kronor per år.
- En pensionär med 150 000 kronor i inkomst får en skattesänkning på 2 400–2 800 kronor per år.

Den exakta nivån på skattesänkningarna beror på den aktuella kommunalskattenivån.

Frågor om Äldreomsorg kan ställas till Kristina Jennbert, tfn 08-452 78 47, och Anna Lilja Qvarlander, tfn 08-452 76 02, avdelningen för vård och omsorg.

Individ- och familjeomsorg

50 miljoner till SIS

Regeringen föreslår att anslaget Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. ökas med 50 miljoner kronor riktat till Statens institutionsstyrelse (SIS) för att göra verksamheten mer anpassningsbar utifrån efterfrågan på vårdplatser.

Höjt flerbarnstillägg

Flerbarnstillägget höjs från och med den 1 juli 2010 med 50 kronor per månad för det andra barnet, med 100 kronor per månad för det tredje barnet, 150 kronor per månad för det fjärde barnet och med 200 kronor per månad för det femte barnet och varje ytterligare barn.

Ersättning till föräldrar som mister ett barn

Från den 1 januari 2011 inför regeringen en ersättning inom föräldraförsäkringen som ger förälder möjlighet till ersättning under 10 dagar när ett barn avlider. Båda föräldrarna ska ha möjlighet till ersättning samtidigt.

Frågor om ekonomiskt bistånd och finansiell samordning kan ställas till Leif Klingensjö, tfn 08-452 78 51, avdelningen för lärande och arbetsmarknad samt Sara Roxell, tfn 08-452 78 98, avdelningen för vård och omsorg.

Kommunikationer

Regeringen fastställde i mars 2010 den nationella planen för utveckling av transportsystemet för 2010–2021. Den statliga infrastrukturramen ska uppgå till 417 miljarder kronor. Regeringen satsar dessutom extra resurser på den statliga infra-

strukturen under perioden 2009–2011. Utmaningen har varit att finna tekniskt och ekonomiskt hållbara lösningar för behov som förändras när befolkning, bebyggelse och näringsliv utvecklas. Det har också varit angeläget att möjliggöra medfinansiering av statlig transportinfrastruktur.

Frågor om Kommunikationer kan ställas till Anna Svensson, tfn 08-452 74 42, eller Johan Lindberg, tfn 08-452 79 64, eller, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Näringsliv

Tunnsått med förslag om ökat arbetsgivarutbud

Regeringen föreslår i vårpropositionen att mindre företag ska slippa revisionsplikten samt vissa regelförändringar av momsredovisningen.

Då både våra medlemmar och förbundet jobbar med frågor kring bättre företagsklimat (och regelförenkling) hade det underlättat om regeringen också föreslagit kraftfullare åtgärder på detta område – för att klara fler och växande företag och fler arbetstillfällen för att få bättre ekonomi för att klara välfärdsåtagandena, inte minst i kommunerna.

Frågor om Näringslivspolitik Renée Berglund, tfn 08-452 78 77, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsmarknadspolitik

Sommarjobsatsning

Regeringen föreslår att anslaget ”Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser” ökas med 100 miljoner kronor för att fler unga ska kunna erbjudas sommarjobb. Kommunerna blir ansvariga för att sommarjobben kommer till stånd. De anslagna medlen ska fördelas till kommunerna genom Arbetsförmedlingen. Ett krav är att det inte ska inverka på tillkomsten av redan planerade sommarjobb.

Sommarjobben ska erbjudas till ungdomar som avslutar årskurs nio samt de som går ut gymnasiets första och andra årskurs. Genom den särskilda sommarjobsatsningen förväntar sig regeringen att utbudet av sommarjobb ökar, vilket ska underlätta för ungdomar som annars skulle ha svårt att finna sommarjobb på egen hand, t.ex. ungdomar med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, nyanlända invandrare eller ungdomar som av sociala skäl behöver sysselsättning.

Satsningen gör det även möjligt för kommunerna om de så önskar att erbjuda sommarjobb varvat med sommarskola. Regeringen föreslår att anslaget för sommarskolor utökas med 20 miljoner kronor för att ge fler ungdomar möjligheten att få slutbetyg och därmed förbättra sina utsikter att få ett arbete.

Sveriges Kommuner och Landsting välkomnar regeringens initiativ, särskilt som det fortfarande är stora årskullar som befinner sig i den ålder då man söker sommarjobb. Förbundet anser emellertid att det skulle varit önskvärt med en bättre framförhållning och att förslaget borde ha presenterats i budgetpropositionen i

höstas. Det är kort tid kvar till sommaren och planeringsförutsättningarna är inte fastställda; det är oklart hur medlen ska fördelas mellan olika kommuner, om och i så fall vilka ungdomar som ska prioriteras, vilka kostnader medlen ska täcka och hur redovisning ska ske.

Nystartsjobb – tillfälligt kortare kvalificeringstid för äldre

För att motverka långtidsarbetslöshet bland äldre föreslår regeringen att kvalificeringstiden för ett nystartsjobb kortas från 12 till 6 månader för personer som fyllt 55 år och drabbats av arbetslöshet. Den föreslagna förändringen är temporär och gäller från den 1 juli 2010 till den 30 juni 2012.

Nystartsjobb innebär att arbetsgivaren får en ekonomisk kompensation som motsvarar nästan halva lönekostnaden. Personer som fyllt 55 år kan ha nystartsjobb under dubbelt så lång tid som de varit frånvarande från arbetslivet. Stödet är riktat till alla arbetsgivare, både privata och offentliga, och omfattar alla anställningsformer.

Frågor om Arbetsmarknadspolitik besvaras av Vivi Libietis, tfn 08-452 78 20, Torgny Ljungkvist, tfn 08-452 78 21, Åsa Karlsson tfn 08-452 78 25, Tor Hatlevoll tfn 08-452 79 69, avdelningen för lärande och Arbetsmarknad.

Arbetsgivarfrågor

Lönebildning

Trots det kraftiga försämrade arbetsmarknadsläget sedan slutet av 2008 har löneökningarna inte anpassats nedåt i någon större grad, vilket beror på att dessa hålls uppe av de centrala avtal som slöts under avtalsrörelsen 2007. Löneökningar utöver de centrala avtalen inom näringslivet har under 2009 varit ytterst marginella, vilket är ovanligt. De centrala avtalen för de kommande tre åren förväntas präglas av det svaga arbetsmarknadsläget och de centrala avtalen väntas bli relativt homogena. Sammantaget väntas löneökningarna dämpas och öka måttligt framförallt 2010 men även 2011. I takt med att konjunkturläget stärks ökar lönerna något mer från 2012 och framåt. Efter 2012 ökar lönerna i en takt som bedöms vara förenligt med Riksbankens inflationsmål.

Frågor om lönebildning kan ställas till Martina Gustavsson, förhandlingssektionen, tfn 08-452 75 89.

Läraryrket

För att stärka läraryrkets kvalitet och status införs ett legitimationssystem för lärare och förskollärare. Utgifterna för anslaget ”Fortbildning av lärare och förskolepersonal” har reviderats ned.

Förbundet anser att en bra lärarutbildning är viktigare än lärarlegitimation.

Om yrkeslegitimation, mentorer och lektorer, sommarskolor och satsning på fler vuxenutbildningsplatser se även avsnitt Barn och utbildning.

Frågor om yrkeslegitimation kan ställas till Gunilla Strand tfn 08-452 74 61, Barbro Emriksdotter tfn 08-452 74 69 eller Ulla Gummeson tfn 08-452 75 09, arbetslivssektionen.

Åtgärder för högre sysselsättning samt Familjepolitik

Regeringen redovisar att det fortfarande finns betydande skillnader mellan mäns och kvinnors situation på arbetsmarknaden, bl.a. att andelen deltidsarbetande är betydligt högre bland kvinnor än bland män. Fler kvinnor rapporterar också att de vill öka sin arbetstid. En förklaring är att arbetsmarknaden är könsuppdelad och att kvinnor arbetar i sektorer där deltidsarbete är vanligt, som t.ex. detaljhandel eller vård- och omsorg. En viktig uppgift för politiken är att öka förutsättningarna för kvinnor att delta i större utsträckning än i dag på arbetsmarknaden.

Regeringen har drivit frågan om kvinnors deltagande på arbetsmarknaden inom ramen för EU:s nästa tillväxt- och sysselsättningsstrategi, EU 2020-strategin.

Familjepolitik

Regeringen har genomfört familjepolitiska reformer som inkluderar införandet av en barnomsorgspong, en jämställdhetsbonus och ett ökat pedagogiskt inslag i förskolan. Reformerna har också inneburit kommunala vårdnadsbidrag.

Frågor om Åtgärder för högre sysselsättning och Familjepolitik kan ställas till Anna Ulveson, arbetslivssektionen, tfn 08-452 74 67.

Socialförsäkringen och föräldraförsäkringen

Reformer inom sjukförsäkringen

För att minska sjukfrånvaron och öka sysselsättningen har regeringen genomfört omfattande reformer inom sjukförsäkringen som uppmuntrar till återgång i arbete. En av de centrala reformerna är införandet av rehabiliteringskedjan med fasta tidsgränser för prövning av arbetsförmågan samt begränsningen av det maximala antalet ersättningsdagar med sjukpenning. De fasta tidsgränserna bedöms leda till kortare sjukfall genom tidigare insatser i sjukskrivningsprocessen.

Reformen innebär även att reglerna för sjukersättning har ändrats så att en varaktigt nedsatt arbetsförmåga krävs för att beviljas sjukersättning. Dessutom har den tidsbegränsade sjukersättningen tagits bort. Reformen innebär också att individer som lämnar sjukförsäkringen från och med 2010 till följd av att deras dagar med sjukpenning eller tidsbegränsad sjukersättning tar slut, får ta del av arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta återgången till arbete. Reformen innehåller även andra förändringar, t.ex. en vidareutvecklad företagshälsovård och en rehabiliteringsgaranti samt åtgärder för att stimulera personer med sjuk- och aktivitetsersättning att återgå till arbetet.

De tidigare besluten om nationella försäkringsmedicinska riktlinjer som stöd för läkaren i dennes sjukskrivningsbedömning och en sammanhållen och statlig socialförsäkringsadministration har sannolikt också bidragit till den minskade sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron har minskat kraftigt de senaste åren och indikerar att förändringsarbetet har fått påtagliga effekter, trots att flera reformer nyligen har trätt i kraft. Samtidigt är omställningen stor när en strukturreform av denna omfattning genomförs. Regeringen följer därför reformens implementering och effekter nära. Sammantaget bedömer regeringen att sjukförsäkringsreformerna på sikt leder till att antalet arbetade timmar ökar med motsvarande 50 000 årsarbetskrafter och BNP med 1,0 procent.

Föräldraförsäkringen

Regeringen avser att från och med den 1 januari 2011 införa en ersättning inom föräldraförsäkringen som underlättar för de föräldrar som mister ett barn. Ersättningen ska kunna betalas ut under 10 dagar när ett barn avlider och båda föräldrarna ska kunna få ersättning samtidigt.

Frågor om Socialförsäkringen besvaras av Catharina Bäck, tfn 08-452 76 21 eller Föräldraförsäkringen besvaras av Malin Looberger, tfn 08-452 75 58.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Ekonomi och styrning

Ekonomisk analys

Annika Wallenskog

Signild Östgren